

WYDARZENIE

Lotnisko Lublin: dotacja zostaje

DOTACJE DLA FIRM

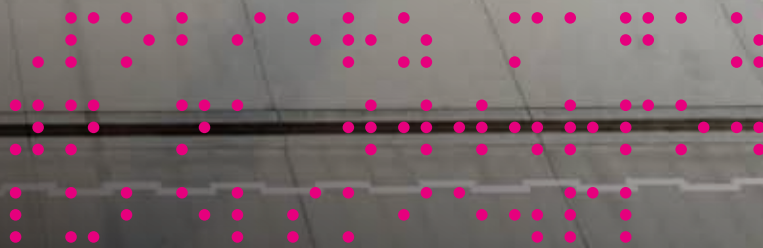
Biznes stawia na badania

MIĘKKIE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Powstaną nowe żłobki

PO GODZINACH

Pomaganie ma we krwi

Spis treści

Aktualności

[s. 4] Czy wiesz, że...

[s. 6]

Wydarzenie

[s. 6] Dotacja nie odleci z lubelskiego lotniska

[s. 8]

Rozmowa numeru

[s. 8] Marszałek Sosnowski:
Z projektów SIT skorzystamy wszyscy

Współpraca samorządów

[s. 9] Strategiczne Inwestycje Terytorialne, czyli
cztery koncepcje rozwoju
[s. 10] Współpraca receptą na problemy

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nakład: 3500 egz.

Wydawca: Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl,
www.facebook.com/LubelskieFunduszeEuropejskie

Redakcja: Paweł Florek – Oddział Komunikacji RPO, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Fotografie ze spisu treści: Marcin Tarkowski / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Kancelaria Marszałka / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Paweł Florek / Urząd Marszałkowski

Województwa Lubelskiego, Sylwia Szczesna / Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie, www.pixabay.com, www.fotolia.com

Okładka: Dzięki wysiłkom Marszałka Sławomira Sosnowskiego i Wiceministra Rozwoju Jerzego Kwiecińskiego lubelskie lotnisko nie straci części unijnego dofinansowania. W efekcie port może teraz skupić się na rozbudowie terminala i negocjacjach z liniami lotniczymi nad poszerzeniem siatki połączeń.
Fot. Marcin Tarkowski / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Druk, skład i łamanie: Drukarnia Akapit Sp. z o.o.
ul. Węglowa 3, 20-481 Lublin, tel.: (81) 749 00 62
e-mail: sekretariat@drukarniaakapit.pl
www.drukarniaakapit.pl

E-book: Pobierz elektroniczną wersję *Pulsu Regionu*. E-book znajdziesz na stronie www.rpo.lubelskie.pl w zakładce *Publikacje*

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

[s. 12]

Twarde fundusze europejskie

- [s. 12] RPO 2007–2013: 10 lat stał na straży funduszy europejskich. W marcu zakończył swoją pracę

[s. 14]

Dotacje dla firm

- [s. 14] Lubelski biznes stawia na badania
- [s. 16] Miliony na zieloną energię

[s. 19]

Miękkie fundusze europejskie

- [s. 17] Fundusze europejskie lekarstwem na choroby wywołane stresem
- [s. 18] Unijna kasa na walkę z boreliozą
- [s. 19] Zostań szefem w swojej firmie
- [s. 19] Za unijne pieniądze powstaną nowe żłobki
- [s. 20] Zadbaj o rozwój swoich pracowników
- [s. 21] Wsparcie na kształcenie fachowców
- [s. 22] Krok ku lepszej przyszłości

[s. 22]

Po godzinach

- [s. 23] Pomaganie ma we krwi

Między sąsiadami

- [s. 24] Ruszył nowy program współpracy Polska–Białoruś–Ukraina

[s. 27]

Promocja

- [s. 26] Lubelskie: Nowa twarz funduszy europejskich

Fotogaleria

- [s. 27] Rowerowe szaleństwo w Lublinie

Mamy podium w rozdzielaniu środków dla przedsiębiorców

Według raportu organizacji audytorsko-doradczej Grant Thornton, województwo lubelskie zajęło drugie miejsce pod względem rozdzielania funduszy europejskich dla przedsiębiorców. Dokument powstał pod patronatem Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan.

Najefektywniej unijne dotacje dla firm dystrybuuje województwo świętokrzyskie, które do końca 2017 roku rozdysponuje 35,2% całej puli przeznaczonej dla przedsiębiorstw w latach 2014–2020. Lubelskie jest wiceliderem. Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości, odpowiedzialna za rozdzielanie funduszy europejskich dla sektora MŚP, w tym roku przyzna blisko 33% środków dedykowanych biznesowi w Regionalnym Programie Operacyjnym.

– Wdrażanie funduszy unijnych dla firm zgodnie z planem nabrało rozpędu. Jest to efekt ciężkiej pracy zarówno przedsiębiorców, samorządu jak i pracowników naszej instytucji. Niebawem rozstrzygniemy największy konkurs inwestycyjny dla mikro i małych firm. W puli jest ponad

Źródło: Grant Thornton

► Wartość wsparcia dla firm w ramach RPO w latach 2014–2017 (już rozdzielonego lub planowanego do końca 2017 r.) w relacji do ogólnej wartości planowanego wsparcia dla firm w ramach RPO na lata 2014–2020 (w proc.)

Zeskanuj kod i pobierz pełny raport.

280 milionów złotych – mówi Marceli Niezgoda, dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie.

Wykorzystanie RPO 2007–2013: Lubelskie w gronie najlepszych

Województwo lubelskie znalazło się w czołówce regionów, które najlepiej poradziły sobie z wykorzystaniem środków unijnych z lat 2007–2013. Dane podało Ministerstwo Finansów. Wynika z nich, że wydaliśmy ponad 127% środków dostępnych w poprzednim Regionalnym Programie Operacyjnym.

Wyliczenia przedstawił Serwis Samorządowy PAP, powołując się na dane Departamentu Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów. W rankingu wszystkich szesnastu Regionalnych Programów Operacyjnych, nasze województwo uplasowało się na 6 miejscu. W latach 2007–2013 wydaliśmy w sumie 127,08% budżetu RPO.

– Ten wynik pokazuje, że efektywnie wykorzystaliśmy wynegocjowane z Komisją Europejską fundusze na rozwój województwa lubelskiego – zaznacza Marszałek Sławomir Sosnowski.

Wysoka pozycja Lubelszczyzny potwierdza, że strategia dystrybucji funduszy europejskich z poprzedniego RPO, przyjęta przez władze województwa, sprawdziła się. Polegała, m.in. na obniżeniu poziomu wsparcia w niektórych konkursach o dotację. Taka sytuacja miała miejsce, np. w konkursach dotyczących budowy i modernizacji dróg gminnych, gdzie dofinansowanie wynosiło 50% kosztów inwestycji.

– W efekcie więcej samorządów skorzystało z unijnego wsparcia i poprawiło stan lokalnych dróg. Dlatego bez

Fot. www.pixabay.com

zmiany uzgodnionej w Brukseli budżetu RPO – 1,192 mld euro – zrealizowaliśmy więcej potrzebnych projektów. Nie byłoby to jednak możliwe bez większego zaangażowania finansowego ze strony beneficjentów, za co im teraz dziękuję – podkreśla Marszałek Województwa Lubelskiego.

Na czele rankingu znalazło się województwo kujawsko-pomorskie. Podium uzupełniły województwa lubuskie i świętokrzyskie.

Zeskanuj kod i zobacz zestawienie wszystkich programów operacyjnych.

Firmy dostaną ćwierć miliarda złotych

26 kwietnia br. uroczyście podpisano pierwsze umowy o dofinansowanie w ramach konkursu 3.7 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw. Ponad 244 mln zł zostanie przekazane 193 przedsiębiorcom na inwestycyjne działania na Lubelszczyźnie.

– *Cieszę się faktem, że te pieniądze trafią szybko na konta przedsiębiorstw, a finalnie wzmocnią gospodarkę regionu* – podkreśla Marceł Niezgoda, dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie.

Dotacja, w szczególności, przeznaczona była na projekty dotyczące zastosowania nowych technologii, wprowadzenia produktów uprzednio nieprodukowanych w zakładzie lub zwiększeniu zdolności produkcyjnej firmy. Każdy wnioskodawca mógł się starać o wsparcie swojego innowacyjnego pomysłu nawet do 2 milionów złotych! Wśród beneficjentów są przedstawiciele różnych gałęzi gospodarki: od branży rolniczej, przez informatyczną, kończąc na projektach medycznych.

Podpisywaniu umów towarzyszyło spotkanie dyrektora LAWP z mediami. Wziął w nim udział również Marszałek Sławomir Sosnowski.

– *Jesteśmy w czołówce województw, jeśli chodzi o tempo rozdysponowania środków unijnych wśród*

Fot. LAWP w Lublinie

przedsiębiorców, do końca roku będzie to 1,2 mld zł. Nasze kryteria oceny wniosków są przykładowe dla innych województw. Jestem przekonany, że dzięki temu wsparciu będziemy realizowali naszą Regionalną Strategię Innowacji, a przez to kreowali rozwój gospodarczy i wzrost badań naukowych w województwie – powiedział Marszałek Województwa Lubelskiego.

Zeskanuj kod i sprawdź, które firmy otrzymały unijne wsparcie.

Będzie bezpieczniej. Nowe wozy dla strażaków OSP

43 samochody ratowniczo-gaśnicze trafią do lubelskich strażaków. Środki na zakup nowoczesnych wozów pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego 2014–2020. Łączna wartość projektu to blisko 32 miliony złotych. Zarząd Województwa i Wojewódzki Oddział Związku OSP podpisały już umowę umożliwiającą zakup sprzętu dla jednostek.

Umowa dała zielone światło dla rozpoczęcia procedury przetargowej i zakupu wozów strażackich. Potrzeby są ogromne. Ochotnicze Straże Pożarne (OSP) dysponują obecnie 1800 samochodami, ale średnia ich wieku to 34 lata.

– *Na nowy sprzęt czekają strażacy i mieszkańcy. Cieszę się, że strażacy potrafią sięgać po to, co poprawi ich sprawność, usprawni działania operacyjne wtedy, kiedy trzeba nieść pomoc drugiemu człowiekowi* – podkreślił Sławomir Sosnowski, marszałek województwa lubelskiego.

Jak bardzo potrzebny jest nowy sprzęt wiedzą najlepiej sami strażacy.

– *W roku 2016 straż nałęczowska wyjeżdżała do akcji ratowniczych 140 razy. Mamy 20 letniego, awaryjnego*

jelcza. Musimy go zastąpić, staramy się o ciężkie samochody – mówił Marian Żaba, prezes OSP Nałęczów.

Partnerem projektu jest Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP reprezentowany przez Wojewódzki Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Lubelskiego. W naszym regionie działają 1753 jednostki OSP, w których służy ponad 60 tys. strażaków.

– *To nasza wspólna sprawa, aby bezpieczeństwo na terenie województwa było na najwyższym poziomie. Taką przychylnością, z jaką spotykamy się w naszym regionie, żadne inne województwo nie może się pochwalić* – podkreślił Marian Starownik, prezes Zarządu Wojewódzkiego OSP.

Obok strażaków ochotników w projekt zaangażowały się 43 samorządy gminne. Jego wartość to blisko 32 miliony złotych. Dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego wynosi 19 milionów złotych.

Zeskanuj kod i sprawdź, gdzie trafią nowoczesne wozy strażackie.

Unijna dotacja nie odleci z lubelskiego lotniska

Ani władze Portu Lotniczego Lublin, ani jego udziałowcy, w tym samorząd województwa lubelskiego, nie muszą zwracać części unijnego dofinansowania na budowę lotniska w Świdniku. Wielomiesięczne negocjacje władz województwa z przedstawicielami Brukseli i Ministra Rozwoju przyniosły pozytywny efekt. Lotnisko nie zostanie obciążone korektą finansową, która zahamowałaby jego rozwój.

– Problem był poważny, ale go rozwiązaliśmy – cieszy się Marszałek Sławomir Sosnowski, który 10 marca br. poinformował dziennikarzy o wynikach rozmów z Komisją Europejską (KE) i Ministerstwem Rozwoju na temat dotacji na budowę lotniska w Świdniku.

Za mało pasażerów

Przypomnijmy, w czerwcu 2015 roku Komisja Europejska wydała decyzję o zmniejszeniu poziomu wydatków na budowę portu lotniczego. Chodzi o tzw. koszty kwalifikowane projektu, czyli takie, które można dofinansować z funduszy unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2007–2013. Przedstawiciele Brukseli argumentowali, że zwrot części unijnego dofinansowania jest związany z nieosiągnięciem przez lotnisko wskaźnika liczby pasażerów, którą Port Lotniczy Lublin musi odprawić do 2032 roku. W projekcie założono, że docelowa, maksymalna liczba obsługiwanych pasażerów lotniska w Świdniku ma wynieść 1,4 mln osób w ciągu roku.

Za szeroki pas startowy

Ponadto KE uznała, że pas startowy jest za szeroki w stosunku do specyfiki lotów wykonywanych na lotnisku (głównie operacje krótko i średniodystansowe). Parametry pasa w Świdniku, dopuszczają obsługę dużych, szerokokadłubowych samolotów, wykonujących połączenia transoceaniczne. W ocenie KE, Port Lotniczy Lublin (PLL) jest lotniskiem typowo regionalnym, dlatego nie musi posiadać tak szerokiego pasa, skoro nie będzie realizował stałych połączeń dalekodystansowych. W rezultacie Komisja zarzuciła projektowi PLL, że infrastruktura lotniska jest za duża w stosunku do potrzeb województwa.

Z takim stanowiskiem nie zgadzał się Marszałek Sławomir Sosnowski.

– W rozmowach z Brukselą podkreślaliśmy, że lotnisko z roku na rok rozwija się. W 2016 roku port odprawił rekordową liczbę ponad 377 tys. pasażerów. Ponadto w Świdniku swoją bazę ma Wizz Air, a władze lotniska stale dążą do poszerzenia siatki połączeń, czego dowodem jest

► Dzięki wspólnym wysiłkom władz województwa i Ministerstwa Rozwoju port lotniczy Lublin zachowa w całości przyznaną dotację na budowę lotniska w Świdniku

Fot. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

uruchomienie połączeń do Monachium, Tel Awiwu i Kijowa – zaznacza.

Finansowe kalkulacje

Od początku występowały problemy z interpretacją decyzji Komisji Europejskiej, w szczególności na ile określa ona maksymalny limit pomocy państwa dla lotniska. Właśnie ze względu na te trudności, negocjacje w sprawie wejścia w życie decyzji trwały niemal 2 lata.

Według pierwszych wyliczeń lotnisku groziło odebranie nawet 40 mln zł unijnego dofinansowania. Aby zmniejszyć tę kwotę, zwiększyliśmy, m.in. poziom dofinansowania poszczególnych elementów projektu. W niektórych przypadkach do 100%. Pozwoliło to na obniżenie środków do zwrotu z 40 do 24 mln zł.

Ostatecznie okazało się, że właściwym zabiegiem, pozwalającym na prawidłowe wdrożenie decyzji Brukseli było wycofanie wydatków kwalifikowalnych z deklaracji finansowej rozliczającej projekt lotniska, przekazanej do KE, bez konieczności pomniejszania kwoty dofinansowania dla tej inwestycji.

Wkład unijny do projektu, zgodnie z decyzją Brukseli, nie mógł przekroczyć maksymalnego limitu wsparcia dla części budżetu RPO dotyczącej transportu. Środki unijne, które dotychczas przekazaliśmy do portu nie przekroczyły tego limitu. Dlatego stało się jasne, że poziom dofinansowania dla projektu budowy lotniska nie zmienił się, co oznaczało, że port nie odda ani jednej złotówki z przyznanego wsparcia.

Miękkie lądowanie

Sprawa nabrała tempa na początku tego roku. Zaangażował się w nią Jerzy Kwieciński, wiceminister rozwoju, odpowiedzialny za fundusze europejskie. Kilukrotnie o problemie lotniska rozmawiał z marszałkiem Sosnowskim. Ostatecznie udało się ustalić szczegóły spotkania w Brukseli, które rozstrzygnęło na korzyść lotniska rozbieżności w interpretacji decyzji Komisji Europejskiej. W efekcie port, w tym jego akcjonariusze, nie będą musieli zwracać części unijnej dotacji.

– *Warto było prowadzić trudne negocjacje. Warto było poświęcić tak dużo czasu, żeby wykazać że nasze lotnisko nie może być potraktowane szablonowo, jak wiele lotnisk w innych państwach Unii Europejskiej. Udowodniliśmy, że jest ono rozwojowe, dlatego zachęcam do latania z Lublina, tym bardziej, że jego oferta jest coraz bogatsza* – podkreślił Marszałek.

Lotnisko w liczbach

Budowa lotniska w Świdniku rozpoczęła się w listopadzie 2010 roku. Port zainaugurował działalność w grudniu 2012

Startuj ze Świdnika

Tel Awiw, Barcelona, Monachium czy Kijów – to nowe kierunki, które pojawiły się w ofercie lubelskiego lotniska. Pierwszy lot do Tel Awiwu zaplanowany jest na 18 czerwca, do Kijowa 25 sierpnia. Natomiast samoloty do Monachium i Barcelony już regularnie latają nad Lublinem.

Połączeniem otwierającym Lublin na świat jest lot do Monachium. Rozkład lotów jest dostosowany do porannej i popołudniowej fali przesiadkowej lotniska w Monachium. Dzięki temu mamy możliwość dotarcia z Lublina do każdego zakątka Europy i wielu miejsc na świecie, w tym Singapuru, Dubaju i Waszyngtonu. Loty realizowane są codziennie przez linię BMI Regional.

Do siatki połączeń dołączył Tel Awiw, do którego polecimy dwa razy w tygodniu. Połączenie ma być obsługiwane przez cały rok, jednak przewoźnik nie wyklucza zwiększenia liczby rejsów w razie potrzeby. Bilety już są dostępne w systemie rezerwacyjnym Wizz Air.

Lubelskie lotnisko jest jednym z najbardziej dynamicznych i pręźnie rozwijających się lotnisk w kraju. Oferta Portu Lotniczego Lublin to w tej chwili 12 kierunków: Londyn, Doncaster-Sheffield, Glasgow, Liverpool, Eindhoven, Oslo, Sztokholm, Dublin, Barcelona, Monachium, Tel Awiw i Kijów. Przewoźnicy zapowiadają, że w czasie wakacji zwiększą liczbę rejsów. W rozkładzie lotów pojawiły się także wakacyjne loty do Heraklionu i Burgas. Trasy obsługują linie Small Planet.

Fot. Marcin Tarkowski / UMWL

roku. Inwestycja kosztowała blisko 476 mln zł, z czego wydatki kwalifikowalne to 210,67 mln zł. Natomiast unijne dofinansowanie przekroczyło 144 mln zł (68,55%), w tym:

- » 125 mln zł pochodziło z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- » 19,43 mln zł z budżetu państwa.

W 2016 roku z Portu Lotniczego Lublin skorzystało 377 606 pasażerów. Najlepszym miesiącem był sierpień, kiedy lotnisko odprawiło ponad 40 000 podróżnych. Łącznie wykonano ponad 4 tys. operacji lotniczych. W listopadzie ubiegłego roku w Świdniku wylądował milionowy pasażer. Dobrze rozwijał się również sektor general aviation – ponad 1 600 obsługanych lotów biznesowych.

Paweł Florek

Departament Zarządzania RPO

Marszałek Sosnowski:

Z projektów SIT skorzystamy wszyscy

Fot. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

► Marszałek Sławomir Sosnowski: W Regionalnym Programie Operacyjnym wspieramy realizację 22 projektów w formule SIT. Ich wartość przekracza 321 mln zł, z czego ponad 215 mln zł to środki unijne

Strategiczne Inwestycje Terytorialne. Czym są? Kto je realizuje? Jakie korzyści przyniosą mieszkańcom Lubelszczyzny? Na nasze pytania odpowiada Sławomir Sosnowski, marszałek województwa lubelskiego.

Panie Marszałku, jaki jest cel Strategicznych Inwestycji Terytorialnych?

Strategiczne Inwestycje Terytorialne sprawiają, że nasze województwo będzie rozwijać się w sposób zrównoważony. Nikt nie ma wątpliwości, że stolice regionów zwykle są ich lokomotywami. U nas taką lokomotywą jest Lublin. Jednak pozostałe duże ośrodki – z których trzy były przecież kiedyś miastami wojewódzkimi – to również miejsca, w których warto mieszkać, inwestować czy wypoczywać. Projekty SIT pozwolą uwypuklić ich walory i atuty oraz zmniejszyć dystans do Lublina. Jestem pewien, że dzięki osiągniętym efektom mieszkańcy poczują, że dokonali dobrego wyboru, wiążąc swoje życie z tymi miastami.

Co zdecydowało o tym, że to właśnie Biała Podlaska, Chełm, Puławy i Zamość realizują projekty w ramach SIT? Miasta te spełniają kryterium obszaru funkcjonalnego. Oznacza to, że w nich koncentruje się życie gospodarcze i społeczne oraz są ważnym miejscem dostarczania usług. Uzupełniają też ofertę i funkcje stolicy województwa w świadczeniu usług publicznych. Mają ponadto wykształconą specjalizację w zakresie produkcji przemysłowej lub rozwinięte inne funkcje, np. turystyczne, usługowe i kulturalne. Co ważne, projekty realizowane w formule SIT będą służyć nie tylko mieszkańcom tych czterech miast, ale również gmin z nimi sąsiadujących. W tym właśnie tkwi istota obszarów funkcjonalnych.

Jak przedstawia się instrument SIT w liczbach?

Łącznie w naszym Regionalnym Programie Operacyjnym wesprzemy realizację 22 projektów. Ich wartość przekracza 321 milionów złotych, z czego ponad 215 milionów to środki unijne – zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego. To naprawdę niebagatelna kwota, która stanowi niemal 3% budżetu Regionalnego Programu Operacyjnego 2014–2020.

Kiedy analizuje się poszczególne projekty w ramach SIT, nie sposób nie zwrócić uwagi na ich dużą różnorodność tematyczną.

To prawda. Niezbyt trafnym podejściem jest doprowadzenie do sytuacji, że w mieście mamy co prawda turystykę na wysokim poziomie, ale niedoinwestowane są choćby transport czy sfera społeczna. Strategiczne Inwestycje Terytorialne gwarantują równowagę. Stąd na liście projektów możemy znaleźć np. przygotowanie terenów inwestycyjnych, niskoemisyjny transport, ale także ciekawe inicjatywy kulturalne i turystyczne. Nie należy zapominać również o projektach dotyczących usług społecznych, szkolnictwa zawodowego i rynku pracy. Wszyscy skorzystamy na tych projektach.

Dziękuję za rozmowę.

Jacek Skalecki

Departament Zarządzania RPO

Strategiczne Inwestycje Terytorialne, czyli cztery koncepcje rozwoju

Pobudzenie aktywności gospodarczej, wsparcie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, poprawa stanu środowiska, podnoszenie jakości zasobów ludzkich i włączenie społeczne – to główne cele Strategicznych Inwestycji Terytorialnych. Dzięki temu instrumentowi cztery miasta subregionalne będą realizować założenia Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego z wykorzystaniem funduszy unijnych.

Funkcjonowanie instrumentu SIT przewiduje Regionalny Program Operacyjny 2014–2020. Projekty będą realizowane w czterech ośrodkach subregionalnych, czyli w byłych miastach wojewódzkich: Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu oraz dodatkowo w Puławach. Jak samorządy wykorzystają tę szansę?

Chełm

Głównym celem partnerów Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego jest skuteczne wspieranie rozwoju gospodarczego. Świadczyć mogą o tym choćby: *Chełmskie Centrum Aktywności Gospodarczej* i *Chełmski Łańcuch Kreatywności*. Oferty dopełniają projekty związane z rynkiem pracy, kształceniem zawodowym i transportem miejskim.

Puławy

Miasto postawiło na dziedzictwo kulturowe – przebudowany zostanie budynek Puławskiego Ośrodka Kultury. Po modernizacji w POK powstanie nowoczesna mediateka, która ma zainteresować mieszkańców kulturą i sztuką. Równie ważny jest rozwój transportu publicznego, łączącego Puławy z okolicznymi gminami.

Zamość

Szczególnie ciekawym projektem jest *Eksperymentatorium* (Energetyczne Laboratorium Naukowe), które zwiększy potencjał gospodarczy, społeczny i turystyczny regionu. Ponadto władze Perły Renesansu planują stworzenie zrównoważonego systemu transportu miejskiego, a także rozwój istniejących terenów inwestycyjnych.

Biała Podlaska

Miasto realizuje dziesięć projektów – najwięcej ze wszystkich ośrodków subregionalnych. Ta bogata oferta ma zahamować odpływ mieszkańców. Na liście projektów znajdziemy, m.in. wsparcie dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, przygotowanie terenów inwestycyjnych, modernizację Bialskiego Centrum Kultury i wykorzystanie przyrodniczych walorów rzeki Krzny.

W tym numerze przybliżamy plany Chełma i Zamościa w zakresie Strategicznych Inwestycji Terytorialnych. W kolejnym weźmiemy pod lupę przedsięwzięcia Białej Podlaskiej i Puław.

Jacek Skąlecki

Największe projekty w ramach Strategicznych Inwestycji Terytorialnych

- » Zamość – Budowa infrastruktury zwiększającej atrakcyjności Podstrefy Zamość SSE EURO-PARK Mielec – kompleks Szczepreska przy ul. Strefowej oraz Zamojskiej Strefy Aktywności Gospodarczej (ZSAG) – obszar Strefowa (wartość projektu: 32,4 mln zł)
- » Chełm – Chełmskie Centrum Aktywności Gospodarczej (31,4 mln zł)
- » Puławy – Rozwój zrównoważonego transportu łączącego Puławy i jego obszar funkcjonalny (25,5 mln zł)
- » Biała Podlaska – Rewaloryzacja i modernizacja Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów w Białej Podlaskiej (21,5 mln zł)

► Wszystkie samorządy chcą inwestować w transport publiczny, w tym nowe autobusy komunikacji miejskiej

Fot. Artgraphic / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Współpraca receptą na problemy

Przyciągnięcie inwestorów, lepsza komunikacja i nowe miejsca pracy. Zamość i Chełm dobrze wiedzą na co wykorzystać fundusze europejskie. Dlatego w porozumieniu z sąsiednimi gminami zabierają się za realizację Strategicznych Inwestycji Terytorialnych. Współpraca i unijne wsparcie pomogą rozwiązać największe problemy tych samorządów.

ZAMOŚĆ

Wartość wszystkich projektów Strategicznych Inwestycji Terytorialnych (SIT) realizowanych w partnerstwie przez Miasto Zamość i Gminę Zamość to ponad 82 mln zł. Znaczna część tej kwoty (ok. 32 mln zł) przeznaczona zostanie na budowę infrastruktury zwiększającej atrakcyjność biznesową Podstrefy Ekonomicznej Zamość w EURO-PARK Mielec oraz Zamojskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. Efektem realizacji projektu będzie uzbrojenie gruntów pod inwestycje dla przedsiębiorców działających w sferze zaawansowanych technologii.

Fot. Urząd Miasta Zamość

Liczę, że realizacja przedsięwzięcia w ramach instrumentu finansowego jakim jest SIT wpłynie aktywizująco na jednostki samorządu terytorialnego i pobudzi je do współpracy w celu efektywnego wykorzystania endogenicznych czynników wzrostu, rozwiązywania wspólnych problemów jak i przeciwdziałania barierom hamującym rozwój społeczno-gospodarczy. Projekt Strategicznych Inwestycji Terytorialnych w sposób kompleksowy odpowiada na potrzeby i problemy Miasta Zamość oraz jego obszaru funkcjonalnego. Sprzyja integracji i współpracy na rzecz działań w kierunku rozwijania przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy, co jest warunkiem zapewnienia rozwoju gospodarczego naszego miasta. To dobry projekt, czego potwierdzeniem są udzielone rekomendacje JASPERS. Miasto Zamość stawia na rozwój a dzięki SIT-om mamy szansę szybciej i efektywniej realizować nasze zamierzenia.

Andrzej Wnuk, Prezydent Zamościa

Władze miasta wierzą, że ta inwestycja znacznie ożywi gospodarczo nie tylko Zamość, ale także wpłynie na rozwój całego województwa. Powinna również zaowocować przyciągnięciem nie tylko inwestorów regionalnych, ale także zagranicznych, inwestujących w przedsięwzięcia oparte o najnowsze technologie, w tym powstające w instytucjach naukowo-badawczych.

Zamość podniesie również swój potencjał turystyczny poprzez stworzenie Eksperymentatorium – Energetycznego Laboratorium Naukowego. Mieszkańców Zamościa i okolic ucieszy natomiast budowa zrównoważonego systemu transportu publicznego.

Wymienione projekty są receptą na problemy występujące w Zamojskim Obszarze Funkcjonalnym, do którego obok Miasta Zamość należy Gmina Zamość. Pod względem technologiczno-ekonomicznym odbiega on od warunków prezentowanych w dużych ośrodkach administracyjnych Polski. Miasto boryka się z bolączkami charakterystycznymi dla wielu miast o podobnej wielkości:

- » wysokim bezrobociem,
- » brakiem dużych zakładów pracy i rozwiniętego przemysłu oraz produkcji,
- » niskim poziomem innowacyjności,
- » małą liczbą firm prowadzących działalność innowacyjną i badawczo-rozwojową.

Zamość posiada jednak dobrą pozycję wyjściową do przezwyciężenia tych niedostatków. Duży potencjał tkwi zwłaszcza w jego transgranicznym położeniu. Od granicy z Ukrainą, dzieli go zaledwie 50 km. Niedaleko jest też Port Lotniczy Lublin. Dużą szansą jest także dostęp do szerokiego toru Linii Hutniczej Szerokotorowej.

O pozytywnym wpływie projektów SIT na poziom życia w mieście i okolicy przekonane są nie tylko władze Zamościa. Warto odnotować, że miasto wystąpiło do Ministerstwa Rozwoju z prośbą o wsparcie eksperckie przy opracowaniu ram projektu ze strony inicjatywy JASPERS (Joint Assistance to Support Projects In European Regions). Prace nad tworzeniem koncepcji projektu spotkały się z pozytywną oceną ze strony ekspertów i uzyskaniem rekomendacji potwierdzających wysoką jakość dokumentacji projektowej. Koncepcja przedsięwzięcia została dostrzeżona i doceniona również przez Komisję

Europejską. Miasto Zamość, jako jedyny samorząd w Polsce realizujący SIT, został zaproszony do udziału w spotkaniu organizowanym przez Komitet Regionów. 15 marca tego roku w Brukseli odbył się panel dyskusyjny z udziałem przedstawicieli państw i regionów Unii Europejskiej, które realizują projekty w ramach instrumentu finansowego SIT. Tematem przewodnim była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk związanych z wdrażaniem projektów zintegrowanych.

CHEŁM

Projekty realizowane w Chełmskim Obszarze Funkcjonalnym dotyczą kilku dziedzin. Od wspierania przedsiębiorczości, przez infrastrukturę, aż po rynek pracy i kształcenie zawodowe. Łącznie na te cele zostaną przeznaczone prawie 64 mln zł. Środki te będą pomocne w poprawie sytuacji mieszkańców Chełma, Gminy Chełm oraz Gminy Kamień, które wspólnie realizują projekty SIT.

Mieszkańcy skarżą się głównie na brak odpowiedniej infrastruktury dla rozwoju przemysłu kreatywnego, kiepski stan autobusów komunikacji miejskiej, które są przestarzałe i niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, brak systemu rowerów miejskich oraz bezpiecznej ścieżki rowerowej z Chełma do Kamienia, wzdłuż drogi wojewódzkiej 844.

Chełmskie Centrum Aktywności Gospodarczej czy *Chełmski Łańcuch Kreatywności* – już same tytuły największych projektów realizowanych w Chełmie nie pozostawiają wątpliwości, że głównym celem tutejszych SIT-ów będzie skuteczne wspieranie rozwoju gospodarczego. Inwestycje te stanowią doskonały punkt wyjścia dla dalszego rozwoju przez poszerzenie aktywności rynku lokalnego. Inwestowanie w Chełmie będzie bowiem ściśle związane z powstawaniem nowych miejsc pracy, co zahamuje migracje i będzie niewątpliwym atutem stanowiącym o atrakcyjności miasta jako miejsca, gdzie można znaleźć zatrudnienie. Z kolei prężnie działający sektor ekonomiczny wpłynie na podwyższenie standardu życia mieszkańców oraz wprowadzi miasto na wiodącą pozycję w regionie.

Szczególne powody do zadowolenia będą mieli rowerzyści. Powstaną bowiem nowe ścieżki, zaś w samym mieście – nowoczesny system roweru miejskiego. W planach jest 17 stacji rowerowych. Czternaście z nich usytuowanych będzie w strategicznych punktach Chełma, dwie na terenie Gminy Chełm, natomiast jedna w Gminie Kamień. Każda stacja będzie składać się z terminalu oraz piętnastu stojaków i dziesięciu rowerów. Dodatkowo powstanie portal internetowy obsługujący system. Równie ważnym przedsięwzięciem będzie utworzenie 3 km ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 844. Władze liczą, że

efektem projektu będzie wzrost bezpieczeństwa użytkowników drogi i zmniejszenie ruchu drogowego na terenie Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego. To także szansa na przyciągnięcie turystów.

Przemieszczanie się po mieście ułatwi również zakup dwóch nowoczesnych autobusów oraz wybudowanie dwóch pętli autobusowych. Jest też dobra wiadomość dla tych, którzy mimo wszystko wybiorą samochód. Przebudowane zostaną parkingi przy Alei Armii Krajowej i ulicy Kolejowej.

Nie zapomniano też o projektach społecznych. Mają one pomóc w:

- » przekwalifikowaniu się,
- » założeniu własnej działalności gospodarczej i rozwoju samozatrudnienia,
- » wsparciu osób, którym najtrudniej jest znaleźć pracę (m.in. osoby 50+, osoby z niepełnosprawnościami),
- » podniesieniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli.

Jacek Skąlecki

Fot. Urząd Miasta Chełm

Realizacja różnorodnych projektów w ramach SIT jest znakomitą formą wielokierunkowego rozwoju miasta. W Chełmie stawiamy na kreatywność. Chcemy wybudować nowoczesny kompleks biurowo-produkcyjny Centrum Aktywności Gospodarczej, na bazie zmodernizowanego amfiteatru stworzyć kolejny ośrodek aktywizacji twórczej i artystycznej. Nie zapominamy o inwestycjach infrastrukturalnych związanych z systemem transportu – place manewrowe, parkingi i częściowa wymiana taboru komunikacji miejskiej. Stawiamy również na rozwój systemu tras rowerowych. Wspólnie z naszymi partnerami z sąsiednich gmin wybudujemy kolejne kilometry nowych ścieżek rowerowych, zaś w Chełmie powstanie pierwszy system roweru miejskiego. Część naszych SIT-ów to również inwestycje w edukację – modernizację i doposażanie placówek oraz wsparcie w zakresie szkoleń dla kadry chełmskich szkół zawodowych.

Agata Fisz, Prezydent Chełma

10 stał na straży środków unijnych na Lubelszczyźnie. W marcu zakończył pracę

Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny 2007–2013 przez dekadę czuwał nad wydatkowaniem funduszy europejskich w województwie lubelskim. W poniedziałek, 27 marca 2017 roku, jego członkowie zebrali się po raz ostatni. Posiedzenie zakończyło się przyjęciem końcowego sprawozdania z realizacji poprzedniego RPO.

Strażnik funduszy europejskich

Komitet Monitorujący nadzorował wdrażanie funduszy europejskich z Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) w województwie lubelskim. Dbał o jego jakość, zgodną z prawem realizację oraz efekty. Składał się z szerokiego grona ekspertów reprezentujących:

- » samorządy lokalne,
- » przedsiębiorców,
- » organizacje pozarządowe, w tym fundacje i stowarzyszenia,
- » administrację rządową,
- » uczelnie wyższe,
- » kościoły i związki wyznaniowe.

W sumie liczył 30 osób, na czele z Marszałkiem Województwa Lubelskiego.

To Komitet Monitorujący RPO:

- » decydował o kryteriach, według których były oceniane projekty w konkursach o dotacje w Regionalnego Programu Operacyjnego 2007–2013,
- » przyglądał się postępom w RPO,
- » analizował i zatwierdzał sprawozdania z realizacji programu,
- » sprawdzał, czy program osiąga założone cele,
- » proponował zmiany w RPO, aby ułatwić sięganie po fundusze unijne oraz ich wydatkowanie i rozliczanie.

Dekada zmian

W poniedziałek, 27 marca 2017 roku, po 10 latach pracy, Komitet Monitorujący RPO zebrał się po raz ostatni.

– *Dzisiaj podsumowujemy Państwa pracę w Komitecie Monitorującym. Wykorzystanie wszystkich środków, którymi dysponowaliśmy w latach 2007–2013 potwierdza, że kierunki wydatkowania funduszy europejskich, wytyczone przez Państwa, były słuszne. Liczę, że zdobyte doświadczenie przełoży się również na równie sprawną realizację obecnego RPO* – podkreślił Wicemarszałek Grzegorz Kapusta.

Na efekty wykorzystania dotacji z poprzedniego Regionalnego Programu Operacyjnego zwrócił uwagę również

Czy wiesz, że...?

Komitet Monitorujący RPO 2007–2013 odbył 23 posiedzenia, na których przyjął 68 uchwał usprawniających realizację Regionalnego Programu Operacyjnego.

► Za 10 lat pracy w Komitecie Monitorującym jego członkom podziękował Wicemarszałek Grzegorz Kapusta. Podczas obrad Samorząd Województwa Lubelskiego reprezentowali (od lewej): Iwona Nakielska, dyrektor Departamentu Zarządzania RPO, Wicemarszałkowie Grzegorz Kapusta i Krzysztof Grabczuk oraz Marek Kowalski, zastępca dyrektora Departamentu Zarządzania RPO

►► Zdaniem Wicemarszałka Krzysztofa Grabczuka, nasz region udowodnił, że potrafi wykorzystać fundusze europejskie

►►► Podczas głosowania nad zatwierdzeniem sprawozdania końcowego RPO 2007–2013 panowała jednogłośnie. Wszyscy członkowie Komitetu Monitorującego RPO podnieśli rękę za akceptacją dokumentu

Fot. Paweł Florek / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Wicemarszałek Krzysztof Grabczuk, który jako gospodarz województwa lubelskiego w latach 2008–2010 kontynuował wdrażanie programu w jego pierwszej fazie.

– Gdy, jako marszałek spotykałem się z moimi kolegami z Niemiec i Francji słyszałem, że nie poradzimy sobie w wykorzystaniu funduszy europejskich, że nie jesteśmy na to gotowi. Rzeczywistość okazała się zupełnie inna. Dzisiaj wiemy, że dobrze zainwestowaliśmy te pieniądze. Mamy m.in. długo oczekiwane lotnisko i nowoczesne Centrum Sportowania Kultur – podkreślił Krzysztof Grabczuk.

Pozytywnie o kończącym się Regionalnym Programie Operacyjnym i pracy w samym Komitecie wypowiedzieli się jego członkowie.

– Doceniam to, że na posiedzeniach mieliśmy pełną swobodę w zgłaszaniu uwag i sugestii, które później wprowadzaliśmy do RPO. Sam program również oceniam bardzo dobrze. Był świetnie dopasowany do potrzeb samorządów. Dzięki niemu powstał u nas, m.in. unikalny w skali kraju park rekreacji Zoom Natury nad Zalewem Janowskim – mówił Krzysztof Koltyś, burmistrz Janowa Lubelskiego.

– Z codziennych kontaktów z przedsiębiorcami wiem, że w wyniku realizacji programu ich firmy wyglądają zupełnie inaczej. To są już nowoczesne przedsiębiorstwa z ogromnymi możliwościami eksportowymi – wyjaśniał Jerzy Miszczak, prezes Lubelskiej Izby Rzemieślniczej.

– Generalnie zrealizowaliśmy wszystko, czego oczekiwaliśmy po naszym RPO. W trakcie jego realizacji były pewne zmiany i korekty, które usprawniały proces sięgania po fundusze europejskie. Osobiście czuję ogromną satysfakcję z pracy w tym zespole, ponieważ nasze pomysły na poprawę dostępności do środków unijnych były przyjmowane z życzliwością i troską o rozwój województwa oraz lepszą realizację programu – argumentował Henryk Łucjan, prezes Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny.

Czy wiesz, że...?

W Regionalnym Programie Operacyjnym 2007–2013 ogłosiliśmy 93 konkursy o dotację. Podpisaliśmy 3 129 umów o dofinansowanie projektów, w których przekazaliśmy beneficjentom ponad 5 miliardów złotych.

Akceptacja dla sprawozdania końcowego RPO

Zanim Komitet Monitorujący ostatecznie zakończył swoją misję, jego członkowie głosowali nad przyjęciem końcowego sprawozdania z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego 2007–2013. To ważny krok, przybliżający nasze województwo do ostatecznego zamknięcia poprzedniego RPO.

Dane podsumowujące efekty wykorzystania 5 miliardów złotych przedstawił Marek Kowalski, zastępca dyrektora w Departamencie Zarządzania RPO.

– Z unijnego wsparcia skorzystało blisko 1700 firm. Dzięki Regionalnemu Programowi Operacyjnemu wybudowaliśmy i zmodernizowaliśmy 604 km dróg, 460 km sieci wodociągowej i 672 km sieci kanalizacji sanitarnej. Dofinansowaliśmy zakup 80 autobusów miejskich i 8 szynobusów. W 38 szpitalach działa nowoczesna aparatura z logo RPO. Fundusze europejskie pozwoliły zbudować i odnowić 17 obiektów kultury – wyliczał dyrektor Kowalski.

W głosowaniu Komitet Monitorujący przez aklamację przyjął sprawozdanie końcowe Regionalnego Programu Operacyjnego 2007–2013.

Paweł Florek

Lubelski biznes stawia na badania

Środki unijne przeznaczone dla biznesu w ramach Działania 1.2 Badania celowe wspierają proces twórczy nowoczesnych technologii. Udział funduszy z Regionalnego Programu Operacyjnego zapewni wyższy poziom komercjalizacji wyników badań w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa lubelskiego, prowadzonych przez przedsiębiorstwa samodzielnie bądź w partnerstwie z jednostkami naukowymi. Rezultaty badań powinny trafiać bezpośrednio do przemysłu w postaci innowacyjnych produktów i procesów.

Przedsiębiorstwa ponownie mogą startować w konkursie na badania. Ogłosimy go pod koniec maja. Premiowane będą firmy z sektora MŚP, ponieważ to one zazwyczaj mają ograniczony dostęp do wiedzy, wykwalifikowanego

w formie systemu zaliczkowego (zob. ramka). Wnioskowanie o zaliczkę jest odpowiedzią na specyfikę wieloetapowych projektów B+R i daje możliwość zachowania płynności finansowej bez konieczności sięgania po kredyty, czy też absorbowania własnych środków.

– Przedsiębiorcy bardzo chwalą sobie tę możliwość i wielu z nich ze względu na system zaliczkowania podejmuje decyzje o wdrażaniu swoich pomysłów w życie – mówi Marszałek Sławomir Sosnowski.

W ramach działań badawczych przedsiębiorcy podpisali z Lubelską Agencją Wspierania Przedsiębiorczości umowy o wartości przekraczającej 116 milionów złotych

personelu, czy też obawiają się ryzyka związanego z procesem badawczym. I tu biznes spotka się z uproszczeniem

Kierunek na innowacyjne produkty i procesy

Jeśli nasi przedsiębiorcy mają skutecznie konkurować na rynkach krajowych i zagranicznych, musimy promować inwestowanie w badania i rozwój. Tylko wychodząc naprzeciw nowym technologiom i kreując innowacyjne rozwiązania, firmy są w stanie skutecznie się rozwijać. Fundusze europejskie z Regionalnego Programu Operacyjnego mają

Fot. Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości

Badania i rozwój: Unijne dofinansowanie dostaniesz w zaliczkach

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie wprowadziła zaliczki, jako formę wsparcia w projektach badawczo-rozwojowych. Teraz realizacja Twojego projektu będzie łatwiejsza.

Przedsiębiorcy chcący pozyskać unijne wsparcie na projekty badawczo-rozwojowe nie muszą korzystać z kredytów. Wszystko dzięki zaliczkom. Umożliwią one firmom wieloetapowe realizowanie badań przemysłowych i prac rozwojowych, które ze względu na swoją specyfikę, są obarczone ryzykiem.

– Dzięki zaliczkom wielu przedsiębiorców podjęło decyzję o realizowaniu projektów. W ostatnim czasie, odpowiadając na potrzeby beneficjentów, wprowadziliśmy szereg usprawnień, m.in. wydłużając terminy rozliczania zaliczek

– zaznacza Marcei Niezgoda, dyrektor LAWP.

Ten krok z zadowoleniem przyjęli właściciele firm z Lubelszczyzny.

– Zaliczki dają możliwość wystartowania naszym firmom w konkursach ogłaszanych przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości. Dotyczy to szczególnie tych przedsiębiorstw, które nie mają własnych środków na projekty, a chcą realizować ciekawe pomysły, korzystając z unijnego wsparcia – podkreślał w Kurierze Lubelskim Zbigniew Michałak, prezes Lubelskiego Forum Pracodawców.

im w tym pomóc i ułatwić podejmowanie wyzwań związanych z podnoszeniem swojej konkurencyjności.

Przypominam, że w ramach działań badawczych przedsiębiorcy podpisali z nami umowy o wartości przekraczającej 116 milionów złotych. Cały czas oceniamy kolejne wnioski. Przekazywane w formie dotacji bezzwrotnych środki unijne firmy przeznaczają na badania przemysłowe i rozwojowe oraz wyposażenie baz laboratoryjnych. Dzięki tym działaniom innowatorzy realizują projekty polegające, m.in. na opracowaniu inteligentnych systemów, matryc czujnikowych do pomiarów, technologicznie rewolucyjnych urządzeń czy też ich prototypów. Czekamy na rezultaty tych przedsięwzięć, ponieważ one wypromują nasz biznes nie tylko w regionie, ale także poza jego granicami.

Od medycyny po biogospodarkę

Przykłady projektów, które otrzymały dofinansowanie

w pierwszym konkursie 1.2 Badania celowe, który ogłosiliśmy w listopadzie 2015 roku:

- » **Medical Inventi SA w Lublinie** zaplanowała przeprowadzenie badań klinicznych wynalazku o międzynarodowej skali innowacyjności - biomateriału kościotępczego – zwanego „sztuczną kością”. Po zakończeniu badań klinicznych w ramach realizacji unijnego projektu, wynalazek będzie w pełni gotowy do komercjalizacji.
- » **Wytwórnia Makaronu Domowego Pol-Mak SA z Ludwina** prowadząc badania zamierza opracować innowacyjną technologię produkcji makaronu o bardzo niskim indeksie glikemicznym.

Marcei Niezgoda

Dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania

Przedsiębiorczości w Lublinie

Fot. Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości

Miliony na zieloną energię

Masz firmę, więc doskonale wiesz, że do jej funkcjonowania i rozwoju potrzebujesz energii. Nie tylko własnej, ale także tej w gniazdku i kaloryferze. Maszyny muszą mieć zasilanie, a pracownicy ciepło, szczególnie zimą. Potrzebujesz coraz więcej energii, a ta pochodzi głównie z gazu, węgla lub ropy. Zasoby tych surowców kurczą się. Do tego dochodzi ekologia. Dlatego już teraz warto pomyśleć o nowych możliwościach pozyskania energii, przyjaznych środowisku.

Wykorzystaj siły natury

Firmy sektora MŚP z województwa lubelskiego mogą sięgnąć po 2,5 miliona złotych bezzwrotnej dotacji na zieloną energię. W konkursie 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach, organizowanym przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie, mogą wystartować również spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają samorządy lokalne bądź ich związki. Dotacja dla nich to 3 miliony złotych.

Przygotowując wniosek firma musi zdecydować się na jeden z rodzajów inwestycji wskazanych w regulaminie konkursu. Możliwości jest wiele: od modernizacji małych elektrowni wodnych, przez budowę lokalnych, małych źródeł energii produkujących energię elektryczną lub ciepło z OZE, aż po instalacje wysokosprawnej kogeneracji z OZE.

– Premiujemy projekty wykorzystujące przede wszystkim energię słoneczną i biomasę, które w największym stopniu przyczyniają się do zredukowania emisji dwutlenku węgla oraz te już gotowe do realizacji. Ponadto firmy planujące w ramach swoich inwestycji zatrudnienie nowych pracowników i prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych podnoszących świadomość ekologiczną mieszkańców również mogą liczyć na wyższe noty – podkreśla Joanna Pastuszuk, zastępca dyrektora w Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie.

Zapoznaj się z dokumentacją

Przedsiębiorcy powinni zwrócić szczególną uwagę na składowane do konkursu załączniki. Są one zależne od charakteru

projektu oraz od wielkości zainstalowanej mocy. Planując budowę dużej instalacji trzeba uzyskać promesę koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii w OZE i złożyć ją najpóźniej przed dniem podpisania umowy, podobnie jak dokumenty związane z przyłączeniem do sieci.

Poziom dofinansowania uzależniony jest od rodzaju inwestycji. Pomoc przyznawana wyłącznie na nową mikro czy małą instalację OZE to 65% wsparcia. Dla pozostałych projektów stosuje się porównanie do mniej przyjaznej, tzw. inwestycji referencyjnej.

Zielona energia to nie tylko biznes

Wspieranie przedsiębiorczości w kierunku zielonych inwestycji ma podłoże nie tylko gospodarcze, ale i społeczne. Poza aspektem bezpieczeństwa energetycznego niezmiernie ważna jest edukacja ekologiczna mieszkańców Lubelszczyzny.

– Liczę, że dotacje bezzwrotne będą bodźcem dla firm do podejmowania wyzwań w zakresie produkcji energii z OZE, a wraz z realizacją każdego z projektów korzystanie z energii słońca, wiatru czy biomasy stanie się jeszcze bardziej popularne. Korzystajmy z możliwości uczestniczenia w procesie ochrony środowiska, jakie dają nam fundusze unijne, przypominam, że w tym konkursie do dyspozycji przedsiębiorców jest 92,6 miliona złotych – wylicza Marceli Niezgodą, dyrektor LAWP.

Magdalena Marek

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

O tym musisz pamiętać!

Zakończenie naboru wniosków: 31 maja 2017 (do godz. 15.00)
Wniosek: wypełniasz i przesyłasz go elektronicznie, korzystając z Lokalnego Systemu Informatycznego: Isi2014.lubelskie.pl
Budżet konkursu: 92,6 mln zł

Masz dodatkowe pytania? Napisz lub zadzwoń

Punkt Kontaktowy RPO w Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości
ul. Wojciechowska 9a, 20-704 Lublin
tel. 81 462 38 12 lub 81 462 38 31
e-mail: lawp@lubelskie.pl

Fot. www.fotolia.com

Fundusze europejskie

lekarstwem na choroby wywołane stresem

Departament Wdrażania EFS w lubelskim urzędzie marszałkowskim ogłosił konkurs na opracowanie i realizację regionalnych programów zdrowotnych. Jego celem jest przeciwdziałanie dezaktywacji zawodowej z przyczyn zdrowotnych poprzez profilaktykę, diagnostykę i rehabilitację. W budżecie konkursu jest ponad 1,5 mln zł.

– Zależy nam na wzmocnieniu działań profilaktycznych pozwalających na wykrycie chorób we wczesnym ich stadium – co za tym idzie – na szybkie podjęcie leczenia – mówi Arkadiusz Bratkowski, członek Zarządu Województwa Lubelskiego, odpowiedzialny za zdrowie.

Stres, to przez niego najczęściej rezygnujesz z pracy

Służyć temu będzie kompleksowa i specjalistyczna diagnostyka, zwłaszcza chorób, z powodu których najczęściej przerywana jest aktywność zawodowa. W przypadku tego konkursu rzecz dotyczy chorób odstresowych, które są istotnym, niemal cywilizacyjnym, problemem w naszym regionie.

Szczególnie zagrożeni?

Do grup wysokiego ryzyka tych chorób zalicza się: kadre zarządzającą, pracowników służby zdrowia, służby mundurowe, w tym policję, wojsko, straż pożarną, górników, kierowców zawodowych, operatorów różnych urządzeń i osoby związane z sektorem budowlanym.

Kto może złożyć wniosek i do kiedy trzeba to zrobić?

O dofinansowanie projektów w konkursie mogą ubiegać się, m.in.: samorządy, osoby prawne, osoby fizyczne

1,5 mln zł

tyle środków przewidziano
w konkursie na przygotowanie
i realizację regionalnych
programów zdrowotnych

Fot. www.fotolia.com

prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową oraz podmioty lecznicze.

– Przyjmowanie wniosków rozpoczniemy 24 kwietnia. Nabór potrwa do 2 czerwca. Rozstrzygnięcie konkursu planujemy na grudzień tego roku – informuje Andrzej Kloc, dyrektor Departamentu Wdrażania EFS, organizującego konkurs.

Adam Piejko
Departament Wdrażania EFS

Masz pytania? Napisz lub zadzwoń

Odpowie na nie Punkt kontaktowy RPO w Departamencie Wdrażania EFS
ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin
tel.: 800 888 337 – bezpłatna infolinia lub (81) 441 68 43
e-mail: efs@lubelskie.pl

Unijna kasa na walkę z boreliozą

Fot. www.fotolia.com

Na początku pogarszające się samopoczucie. Trochę tak jak przy grypie. Tradycyjna kuracja nie pomaga. Skąd jednak grypa, skoro to nie jest jej sezon? Niestety, nie pamiętasz już o spacerze po lesie sprzed miesiąca. Tak samo jak tego, że po powrocie nie sprawdziłeś czy razem z Tobą nie przyszedł do domu nieproszony gość. Ktoś, kto dzisiaj jest prawdziwą przyczyną Twoich dolegliwości. To kleszcz.

Lawinowy wzrost przypadków boreliozy

Raporty epidemiologiczne z 2016 roku odnotowały rekordową liczbę zachorowań na boreliozę – ponad 21 tys. potwierdzonych przypadków. To wzrost o prawie 56% w stosunku do 2015 roku i dziesięciokrotnie więcej niż na początku tego wieku. Także w naszym województwie borelioza staje się poważnym problemem, który wymaga podjęcia szybkich i zdecydowanych działań.

– *Chcąc walczyć z tą groźną chorobą ogłosiliśmy konkurs na realizację regionalnego programu zdrowotnego związanego ze zwalczaniem boreliozy. Wydamy na ten cel ponad 3,9 mln zł* – mówi Sławomir Sosnowski, Marszałek Województwa Lubelskiego.

Choroba sprawia, że nie pracujesz

– *Zgodnie z założeniami Regionalnego Programu Operacyjnego chcemy w ten sposób przeciwdziałać bierności zawodowej wynikającej ze stanu zdrowia. Jest to możliwe wyłącznie poprzez profilaktykę, diagnostykę i rehabilitację* – dodaje Arkadiusz Bratkowski, członek Zarządu Województwa Lubelskiego, który zajmuje się ochroną zdrowia.

O dofinansowanie projektów w konkursie ubiegać się mogą m.in.: samorządy, osoby prawne, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową, podmioty

lecnicze oraz pracodawcy aktywnie działający w zakresie włączenia społecznego. Wnioski o dofinansowanie projektów można składać do 2 czerwca.

Po pierwsze profilaktyka, po drugie właściwa diagnoza

Urząd zakłada wzmocnienie działań profilaktycznych pozwalających wykryć chorobę w jej wczesnym stadium. Beneficjenci konkursu będą realizować kompleksową i specjalistyczną diagnostykę boreliozy. Niezdiagnozowana, nieleczone borelioza, wywraca życie chorego do góry nogami, na długi czas wyłącza go z życia zawodowego, izoluje, a niekiedy nawet wyklucza z życia społecznego. W przypadku szybkiej i przede wszystkim trafnej diagnozy taki chory ma szansę uniknąć poważnych komplikacji. Borelioza zagraża głównie leśnikom, strażakom, funkcjonariuszom straży pożarnej i granicznej, żołnierzom i rolnikom.

– *Tak naprawdę każdy z nas, kto spędza aktywnie czas na świeżym powietrzu, lubi spacerować, jazdę konną lub na rowerze, zbiera grzyby powinien pamiętać o profilaktyce, która zminimalizuje ryzyko zachorowania* – podkreśla Arkadiusz Bratkowski.

Przemysław Hołowiński
Departament Wdrażania EFS

Zostań szefem w swojej firmie

Podpisujemy kolejne umowy w ramach działania 9.3 Rozwój przedsiębiorczości. W imieniu Kompleksowej Obsługi Firm Sp. z o.o. swój podpis złożyła Agnieszka Wójcik, koordynator projektu Śladami Steva Jobsa III edycja.

– Nasz projekt rusza w maju – mówi pani Agnieszka – *Zamierzamy przeszkolić pod kątem rozkręcenia własnej działalności gospodarczej 40 osób z naszego regionu, które potem komisyjnie dostaną środki na jej prowadzenie oraz wsparcie pomostowe. Otrzymaliśmy na ten projekt prawie 2 miliony złotych. Realizacja całości potrwa 2 lata – dodaje.*

Dotychczas władze województwa podpisały ponad 70 umów. Wiadomo jednak, że to nie koniec. Na działanie 9.3 Rozwój przedsiębiorczości, służące tworzeniu małych firm, samorząd przeznaczył 230 mln zł. Ostatecznym odbiorcą pomocy będą:

» osoby po 30 roku życia,

» mieszkający na Lubelszczyźnie,
» pozostający bez pracy (w tym zarejestrowani w urzędzie pracy jako bezrobotni),
» zamierzający rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej.

Wiemy, że mieszkańcy regionu od dawna dopytywali, czy realizacja projektów pozwalających na założenie własnego biznesu będzie kontynuowana z obecnego Regionalnego Programu Operacyjnego. Wciąż cieszą się one sporym zainteresowaniem, co dobrze wróży rozwojowi przedsiębiorczości w województwie lubelskim.

Adam Piejko

Przybędzie nowych żłobków

Zarząd Województwa Lubelskiego zatwierdził 11 projektów do dofinansowania w konkursie 9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego. Na ich realizację z budżetu Regionalnego Programu Operacyjnego popłynie 22 mln zł. Zostaną wydane na nowe żłobki i kluby dziecięce w naszym regionie oraz aktywizację zawodową dla rodziców.

– Dzięki programowi Kapitał Ludzki wsparciem objęliśmy 663 przedszkola i prawie 12 tys. dzieci – mówi Andrzej Kloc, dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego. – *Teraz pomoc kierujemy równoległe także do młodszych maluchów i ich bezrobotnych lub biernych zawodowo rodziców. Będą oni mogli skorzystać z poradnictwa, staży, praktyk i szkoleń czy subsydiowanego zatrudnienia – zaznacza dyrektor DW EFS.*

Najwyższą notę w konkursie otrzymało Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA, które

planuje utworzenie żłobka w Lublinie. Największe zaś projekty uzyskały dofinansowanie rzędu 3–4 mln. Ich realizacja planowana jest na terenie Łęcznej, Chełma oraz znacznie mniejszych miejscowości, między innymi: Gołębka, Góry Puławskiej, Końskowoli i Żyrzyna.

– Ze względu na małą liczbę instytucji zapewniających miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 oraz niski odsetek dzieci taką opieką objętych, do wsparcia kwalifikują się wszystkie gminy w naszym regionie – dodaje dyrektor Kloc.

Adam Piejko

Fot. Przemysław Gąbka

Dotacje na żłobki po raz drugi

W kwietniu władze województwa ogłosiły drugi konkurs 9.3 Godzenie życia zawodowego i prywatnego. Nabór wniosków rozpocznie się 30 maja i potrwa do 30 czerwca. Do pozyskania jest blisko 100 milionów złotych.

Szczegółowych informacji nt. konkursu udziela Punkt kontaktowy RPO w Departamencie Wdrażania EFS ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin
tel.: 800 888 337 – bezpłatna infolinia lub (81) 441 68 43
e-mail: efs@lubelskie.pl

► Na mapie województwa lubelskiego pojawi się 12 nowych żłobków. Dzieci będą pod opieką, a ich rodzice w tym czasie przygotowują się do powrotu na rynek pracy

Zadbaj o rozwój swoich pracowników

W marcu podpisaliśmy umowę z Puławskim Centrum Przedsiębiorczości w ramach konkursu 10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP. W efekcie firmy z podregionu puławskiego skorzystają z funduszy europejskich na szkolenia i doradztwo. Nieco później umowę na wsparcie dla podregionu białskiego i chełmsko-zamojskiego podpisała też spółka z o.o. „QS ZURICH”. Prawdopodobnie niebawem pomocą w tym zakresie obejmą również podregion lubelski.

Efekt nowości

Usługi rozwojowe dla MŚP to nowy rodzaj wsparcia dla firm, którego nie było w latach 2007–2013 w Programie Kapitał Ludzki. Polega na przekazaniu przedsiębiorcom z sektora MŚP (przez pośredników) środków unijnych na usługi gwarantujące rozwój. Usługi te muszą być zgodne z potrzebami i możliwościami rozwojowymi firm. Zaliczamy do nich, m.in.:

- » analizę potrzeb rozwojowych,
- » szkolenia,
- » doradztwo.

– Nasz projekt „Podmiotowy System Finansowania – podregion puławski” realizowany będzie na terenie powiatów: puławskiego, ryckiego, opolskiego, łukowskiego i kraśnickiego – mówi Katarzyna Malesza-Dzido, prezes Puławskiego Centrum Przedsiębiorczości (PCP), pełniącego rolę pośrednika w przekazywaniu funduszy europejskich dla firm.

– Chcemy, by co najmniej 240 przedsiębiorstw z tego obszaru skorzystało z usług rozwojowych i sfinansowało koszty przeszkolenia, bądź nabycia umiejętności i kwalifikacji przez swoich pracowników – zaznacza pani prezes.

5 000 złotych na pracownika

Podpisana umowa oznacza, że PCP otrzymało na realizację projektu 6,75 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego. Całkowity koszt to niemal 8 mln zł.

– To doświadczona fundacja, która realizowała wiele unijnych projektów w poprzednich latach – podkreśla Andrzej Kloc, dyrektor Departamentu Wdrażania EFS, z którym PCP podpisało umowę o dofinansowanie.

Według założeń do końca 2018 roku z usług rozwojowych skorzysta nawet 1 575 pracowników przedsiębiorstw z podregionu puławskiego.

– Każdy z nich może liczyć na wsparcie do 5 tys. zł – uśmiecha się Katarzyna Malesza-Dzido.

Usługi rozwojowe dla MŚP – będzie nowy konkurs

Jeszcze w tym roku Departament Wdrażania EFS planuje ogłosić kolejny konkurs z działania 10.3 Usługi rozwojowe dla MŚP. Zgodnie z harmonogramem naborów wniosków konkurs powinien ruszyć w grudniu 2017 roku.

Adam Piejko, Paweł Florek

6 prostych kroków do rozwoju Twoich pracowników

Rozkręcasz swoją firmę. Kupujesz maszyny, pracujesz nad nowymi produktami, wprowadzasz lepsze usługi. Czy pomyślałeś też o rozwoju swoich pracowników? Pamiętaj, że to oni są największym atutem Twojego przedsiębiorstwa. Ich wiedza i umiejętności powodują, że Twój biznes rozwija się lepiej niż konkurencja.

Zeskanuj kod i przejdź do naszego bloga, gdzie dowiesz się, jak w zaledwie 6 krokach wpłyniesz na rozwój swoich pracowników z pomocą Bazy Usług Rozwojowych.

Fot. www.fotolia.com

Wsparcie na kształcenie fachowców

37 umów na wsparcie szkół zawodowych z całego regionu podpisał 18 kwietnia Sławomir Sosnowski, marszałek województwa lubelskiego. Na ich realizację przeznaczono ponad 61 mln zł. Pieniądze pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego.

Kształcenie zawodowe zapewni wykwalifikowanych fachowców

Konkurs 12.4 Kształcenie zawodowe cieszył się sporym zainteresowaniem. Wnioski o dotację złożyło 50 instytucji, w większości samorządy. Ostatecznie unijne pieniądze trafiły do 37 instytucji. Z jednej strony projekty dotyczyły podniesienia jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego. Z drugiej zwiększyły szanse dorosłych mieszkańców województwa, którzy zdobędą kwalifikacje zawodowe dzięki kształceniu ustawicznemu. Środkiem do realizacji zamierzonych celów będą, m.in.:

- » dodatkowe zajęcia specjalistyczne podnoszące kompetencje i umiejętności,
- » uprawnienia poszukiwane przez pracodawców, które ułatwią znalezienie pracy po zakończeniu nauki.

Powiat Świdnicki najlepszy, Lublin dostanie najwięcej

Sławomir Sosnowski gratulował autorom projektów. Wspominał, że najwyższemu ocenionemu projektowi może pochwalić się Powiat Świdnicki i Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej im. Zygmunta Puławskiego w Świdniku. Z kolei największe pieniądze – prawie 11 milionów złotych – powędrują do Lublina.

– Dotację przeznaczymy na infrastrukturę oraz dodatkowe zajęcia. Łącznie 146 naszych uczniów rozpocznie

profesjonalne staże zawodowe. Dodatkowo 18 nauczycieli podejmie studia podyplomowe i szkolenia – wylicza Dariusz Kołodziejczyk, starosta świdnicki.

Spore fundusze dostaną również powiaty: lubelski i biłgorajski oraz miasta: Biała Podlaska i Chełm (od 2,5 do 3,6 mln zł).

– Środki z Regionalnego Programu Operacyjnego pomogą w dostosowaniu zaplecza szkół zawodowych do rzeczywistych wymogów pracodawców, które absolwent już po zakończeniu nauki spotyka w miejscu pracy. Cieszę się, że z unijnego wsparcia skorzystają również nauczyciele, którzy podniosą swoje kwalifikacje i jeszcze lepiej przygotują uczniów do pracy w wybranym zawodzie – podkreślił Marszałek Sławomir Sosnowski.

Staże, praktyki, studia podyplomowe i świetnie wyposażone pracownie

Przykład Lublina najlepiej obrazuje skalę potrzeb szkół zawodowych. Unijne wsparcie obejmie aż 12 szkół zawodowych z terenu miasta. Projekt władz stolicy województwa lubelskiego zwiększy szanse na zatrudnienie absolwentów popularnych zawodówek. Skorzysta z niego 123 nauczycieli i 1656 uczniów w wieku 16–20 lat, w tym ponad 40 z niepełnosprawnościami.

– Przedsiębiorca, wybierając miejsce dla lokalizacji swojej inwestycji, na pierwszym miejscu stawia dziś nie na cenę gruntu, ale właśnie dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej. W Lublinie możemy powiedzieć firmom – znajdziecie tutaj pracowników dla swoich specjalności – zapewnił na łamach Kuriera Lubelskiego Prezydent Krzysztof Żuk.

To pokazuje, jak szerokie jest grono odbiorców programu – przyszłych pracowników – którzy dzięki realizowanym w ramach projektu dodatkowym zajęciom specjalistycznym, stażom, praktykom i warsztatom u pracodawców, podniosą swoje kwalifikacje i nabiorą niezbędnego doświadczenia. Pracownie szkolne zyskają specjalistyczny sprzęt i wyposażenie pozwalające na praktyczne przygotowanie uczniów w identycznych warunkach, które oferują pracodawcy.

Adam Piejko, Paweł Florek

► W budżecie Regionalnego Programu Operacyjnego na edukację zawodową zabezpieczono blisko 88 milionów euro

Fot. Przemysław Gąbka

Krok ku lepszej przyszłości

Start w dorosłość to wielka niewiadoma. W głowach młodych pojawia się pytanie: co dalej? W podjęciu właściwej decyzji pomagają im fundusze europejskie. Przekonała się o tym Eliza, wychowanka Domu Młodzieży SOS w Lublinie. Dzięki unijnemu projektowi uwierzyła w siebie i swoje marzenia. Chce pracować w handlu i budować przyszłość na mocnych fundamentach. Poznaj jej historię.

O projekcie *Dobre wsparcie na starcie* Eliza dowiedziała się od pani Bożeny, pracownika socjalnego w Domu Młodzieży SOS w Lublinie. Projekt realizuje Fundacja Inicjatyw Menedżerskich z Lublina. Fundacja postawiła sobie za cel pomoc młodzieży z placówek opiekuńczo-wychowawczych. W trakcie projektu młodzi lepiej poznają samych siebie, uczą się pracować w grupie oraz szkołę i praktykują, po to by łatwiej znaleźć pracę.

Wie czego chce

Eliza to komunikatywna, inteligenta i bystra uczennica technikum, mająca sprecyzowane plany na przyszłość. Doskonale wie, że dzisiejszy rynek pracy jest wymagający i trzeba się napracować, żeby znaleźć zatrudnienie.

– *Poznaję wiele nowych, ciekawych osób, które wnoszą wiele do mojego życia* – dodaje.

W stronę marzeń

W planowaniu przyszłości młodym pomaga Edyta Bartosińska, pedagog, wychowawca i kurator społeczny z wieloletnim doświadczeniem. W projekcie prowadzi spotkania w cztery etapy ze wsparcia osobistego.

– *Młodzi ludzie boją się samodzielności w sensie bycia odpowiedzialnym za samych siebie. Dorosłość to dla nich niewiadoma. Mają plany, marzą o zmianie codzienności, która często jest dość trudna. Takie projekty są młodzieży bardzo potrzebne i sam udział w nich to krok do przodu* – podkreśla Edyta Bartosińska.

Ścieżka do lepszej przyszłości

Eliza, tak jak jej koledzy z projektu, przechodzi wytyczoną ścieżką wsparcia. Po jej ukończeniu będzie gotowa do podjęcia pierwszej pracy.

Sklada się ona z 7 etapów:

- 1) Diagnoza potrzeb i potencjału uczestnika projektu oraz przygotowanie Indywidualnego Planu Działania;
- 2) Opracowanie indywidualnej ścieżki przyszłości dla każdego uczestnika;
- 3) Coaching, czyli wsparcie osobistego trenera w planowaniu przyszłości i wchodzeniu w dorosłe życie. Zajęcia dotyczą:
 - » pracy nad zainteresowaniami,
 - » budowania kompetencji społecznych,
 - » przyszłości każdego uczestnika;
- 4) Mentoring zawodowy, ułatwiający funkcjonowanie na rynku pracy;
- 5) Wyjazdowe warsztaty socjoterapeutyczne;
- 6) Udział w jednym z wybranych szkoleń:
 - » monter sieci komputerowych,
 - » operator obrabiarki numerycznej,
 - » kosmetyczka z egzaminem czeladniczym,
 - » specjalista ds. sprzedaży;
- 7) Płatne praktyki zawodowe.

► Eliza podczas coachingu spotkała się z pedagogiem, Edytą Bartosińską. Pójdź w ślady Elizy i dołącz do projektu. Szczegóły znajdziesz na www.fim.org.pl

Fot. Katarzyna Szymańska-Dawidek / WUP Lublin

– *Przez udział w projekcie zdobędę nowe doświadczenie, podniosę kwalifikacje. Wybrałam szkolenie – specjalista ds. sprzedaży, bo w tej dziedzinie chcę się realizować. Sam fakt, że szkolenie jest bezpłatne, to kolejny argument przemawiający »za« – twierdzi Eliza.*

Dostrzega też inne zalety.

Punkt konsultacyjny RPO

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
ul. Obywatelska 4, tel.: (81) 463 53 63 lub 605 903 491
e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Katarzyna Szymańska-Dawidek
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Pomaganie ma we krwi

Na co dzień promuje fundusze europejskie. Podpowiada, jak dobrze oznakować unijny projekt. Zna się na spadach, marginesach i papierach drukarskich. Załatwia setki spraw związanych z organizacją jej największego, zawodowego dziecka, czyli Dni Otwartych Funduszy Europejskich. Po pracy nie traci energii i zapału do robienia rzeczy wielkich. Od 12 lat, z jedną przerwą, honorowo oddaje krew. W ten sposób uratowała życie nawet 47 osobom!

Podobno po raz pierwszy oddałaś krew w szkole?

Zgadza się. Było to w 2005 roku, dokładnie w Walentynki. Chodziłam wtedy do klasy maturalnej. Mieliliśmy w szkole, tzw. krwawe Walentynki. Z tą akcją przyjechało do nas Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa (dalej RCKiK) z Lublina. Pamiętam, jak na sali gimnastycznej, w kilku punktach moje koleżanki oddawały krew. Pomyślałam, że też spróbuję i tak zrobiłam. Później miałam kilkuletnią przerwę, której żałuję. Do regularnego oddawania krwi wróciłam na ostatnim roku studiów.

Od tego czasu ile razy „dałaś się pokuć”?

W sumie 17 razy, licząc pobranie krwi i osocza. To nie koniec. Będą kolejne. Mam dużo krwi, dlatego postanowiłam, że chętnie się nią podzielę.

Co wspólnego z tą decyzją ma czekolada?

Uwielbiam ją (śmiech). Paradoksalnie, obok namowy koleżanek, to właśnie czekolada przekonała mnie do pierwszego oddania krwi. Wraz z nią połknęłam tego bakcyła. Powszechnie wiadomo, że w nagrodę za każde 450 ml krwi, czyli tzw. donację, dostaje się kilka tabliczek czekolady. Ta tradycja jest aktualna do dzisiaj. Słodcyce mają pokrzepić organizm po wysiłku i stracie krwi. U mnie miłość do czekolady przerodziła się w chęć pomagania innym.

Twój wynik mówi jedno – oddajesz krew regularnie. Jak często?

Kobiety mogą to robić maksymalnie 4 razy w roku, ale nie częściej niż co 8 tygodni. Musi więc upłynąć minimum 2–2,5 miesiąca od poprzedniego poboru krwi, aby można było je ponowić. W przypadku panów górna granica to 6 razy do roku. Przerwa między poborami trwa minimum 6 tygodni. Oczywiście, jeśli wyniki badań przed oddaniem donacji nie budzą zastrzeżeń. Jeśli chodzi o osocze można oddawać je częściej, co 2 tygodnie.

Dzisiaj postanowiłem: idę oddać krew. Gdzie muszę się udać i jak wygląda od kuchni ten proces?

Najlepiej zgłoś się do RCKiK. W Lublinie są dwa. Następnie wypełniasz szczegółową ankietę na temat swojego

zdrowia. Wpisujesz, m.in. przebyte choroby oraz podajesz z jakimi chorobami i schorzeniami zmagali się Twoi bliscy. Później czekasz na badanie morfologiczne i wizytę u lekarza. Jeśli jesteś zdrowy, dostajesz książeczkę honorowego krwiodawcy, kładziesz się na specjalnym fotelu, zaciskasz pięść, a z ręki płyną pierwsze krople krwi do specjalnego woreczka. Wszystko higienicznie i sterylnie.

Pamiętasz ile krwi już oddałaś?

Mam to dokładnie zapisane w mojej książeczce. Do tej pory to już prawie 7 litrów. Postawiłam sobie za cel przekroczenie 10 litrów. Potem będą kolejne!

Przyjmuje się, że 450 ml krwi może uratować nawet 3 osoby, dlatego statystycznie dzięki Tobie żyje dzisiaj nawet 47 osób.

(Cisza). Zaskoczyłeś mnie... Nigdy wcześniej nie liczyłam, ilu osobom mogłam pomóc. Słyszałam, że w niektórych państwach krwiodawcy otrzymują smsy z informacją, że ich krew uratowała dziś życie konkretnej osobie. Co tu dodać? Teraz już wiesz, dlaczego to robię i zachęcam do tego każdego, kto przeczyta ten wywiad.

Rozmawiał Paweł Florek

Zeskanuj kod, a dowiesz się ile trwa pobór krwi, czym różni się on od oddania osocza i czy oprócz czekolady krwiodawca otrzymuje coś jeszcze?

▶ W ciągu 12 lat Marta oddała ok. 7 litrów krwi. Uratowała w ten sposób blisko 50 osób. Przyznaje, że nie wyobraża sobie życia bez regularnych wizyt w lubelskim RCKiK

Fot. Marcin Tarkowski / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Ruszył nowy Program Polska-Białoruś-Ukraina

Przygraniczne regiony Polski, Białorusi i Ukrainy nadal mogą wspólnie rozwijać się dzięki funduszom europejskim. Wystartowała właśnie nowa edycja specjalnego unijnego programu dedykowanego współpracy transgranicznej. Jako jeden z nielicznych zapewnia wsparcie z budżetu Unii Europejskiej dla państw niebędących jej członkami.

Budżet Programu Polska-Białoruś-Ukraina 2014–2020 wynosi ponad 183 mln euro. To oznacza, że wielkość unijnej pomocy dla regionów leżących po trzech stronach granicy została zachowana na niemal niezmiennym poziomie. W poprzedniej edycji programu strona polska, białoruska i ukraińska miały do dyspozycji o 3 mln euro więcej.

– *Zachowanie praktycznie niezmiennego budżetu na projekty współpracy międzynarodowej potwierdza, że Unia Europejska widzi sens w dalszym inwestowaniu w rozwój transgranicznych relacji. Poprzednia edycja programu zakończyła się sukcesem, który również został zauważony i w ten sposób doceniony* – ocenia Bogdan Kawalko, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej, który koordynuje realizację programu w województwie lubelskim.

Trwa pierwszy z trzech konkursów

Nabór wniosków trwał od 11 października do końca 2016 roku. Dotyczył wszystkich celów tematycznych programu, czyli dziedziny, które są wspierane w jego ramach do 2020. Należą do nich:

- » promocja kultury lokalnej i zachowanie dziedzictwa historycznego,
- » poprawa dostępności regionów, rozwoju trwałego i odpornego na klimat transportu oraz sieci i systemów komunikacyjnych,
- » wspólne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa i ochrony,

» promocja zarządzania granicami oraz bezpieczeństwem na granicach, zarządzanie mobilnością i migracjami.

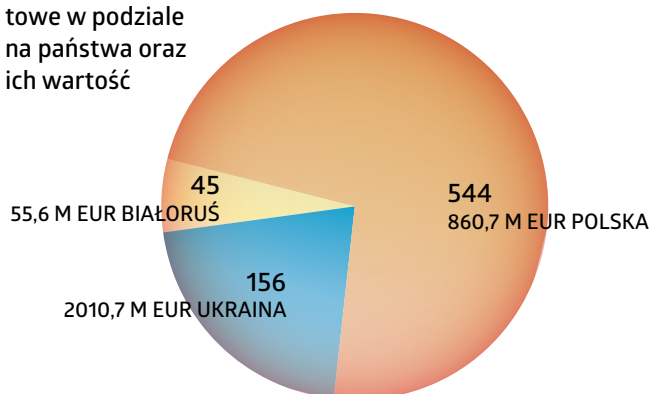
Do konkursu złożono 745 koncepcji projektów. Ich wartość przekroczyła 1,2 mld euro. Łącznie wnioskodawcy zabiegają o pozyskanie ponad 1,1 mld euro unijnego dofinansowania. To aż 14 razy więcej niż przeznaczono w naborze. Gotowość realizacji projektów zadeklarowało ponad 2300 organizacji z trzech państw. Dotacja dla jednego projektu może wynieść między 100 tys. a 2,5 mln euro.

Zainteresowanie przerosło oczekiwania

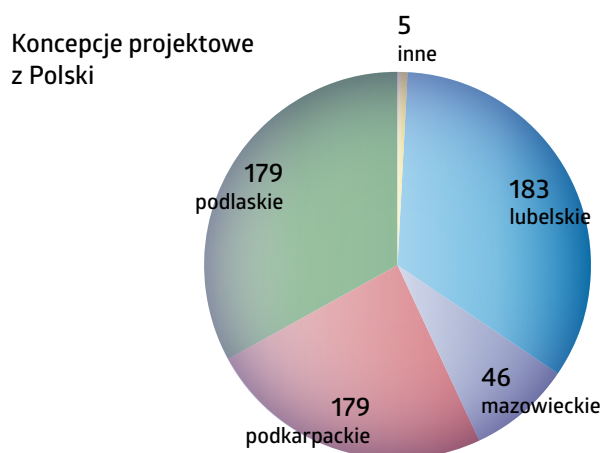
Liczba złożonych propozycji projektów znacznie przekroczyła przewidywania. Dodatkowo podczas oceny wniosków okazało się, że większość z nich jest na bardzo wysokim poziomie. Dlatego zdecydowano o maksymalnym zwiększeniu puli środków w dwóch celach tematycznych. Łączna wartość wnioskowanego dofinansowania w ramach projektów zaproszonych do kolejnego etapu naboru wyniosła ponad 247 mln euro. Termin składania wniosków mija pod koniec czerwca tego roku. Rozstrzygnięcia można spodziewać się jesienią 2017 roku.

Ze względu na ogromne zainteresowanie wnioskodawców tematyką promocji oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionów pogranicza polsko-białorusko-ukraińskiego oraz wysoką jakość złożonych projektów, Wspólny Komitet Monitorujący programu zdecydował o zwiększeniu puli dostępnych środków w naborze

Koncepcje projektowe w podziale na państwa oraz ich wartość

Koncepcje projektowe z Polski

Fot. www.pbu2020.eu/pl

► Obszar objęty Programem Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 to 316,3 tys. km kw. Kolorem ciemnozielonym zaznaczono regiony główne, natomiast jasnozielonym regiony przyległe

Zeskanuj kod i poznaj więcej szczegółów Programu Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020

– z ok. 13,5 do ok. 27 mln euro. Do drugiego etapu konkursu przeszło w sumie 162 propozycje projektów.

W dziedzinie bezpieczeństwa na kolejny szczebel naboru dostały się 172 projekty. Wartość dofinansowania, o które zabiegają wnioskodawcy w ramach projektów zaproszo-

Monitorujący programu podjął decyzję o podwojeniu puli środków w naborze – z 14,5 do 29 mln euro.

Dostępność i granice jeszcze w ocenie

Aktualnie Wspólny Sekretariat Techniczny ocenia koncepcje projektów złożone w ramach obszarów: dostępność i granice. Ten etap potrwa do końca maja 2017 roku. Listy projektów nagrodzonych grantami poznamy jeszcze w tym roku. Prawdopodobnie w grudniu. Jednocześnie, w związku z maksymalnym zwiększeniem środków dostępnych w dziedzinie dziedzictwa i bezpieczeństwa, nie przewiduje się już kolejnych naborów w tym obszarze, ponieważ nie ma już wolnych funduszy, które można przeznaczyć na ten cel.

We wrześniu 2018 roku zaplanowano konkurs na tzw. małe projekty, który będzie dotyczył dziedzictwa. Natomiast miesiąc później, w październiku przyszłego roku, powinien ruszyć drugi konkurs obejmujący również dziedzictwo oraz dodatkowo bezpieczeństwo.

Olga Grzechnik

Departament Polityki Regionalnej

183
koncepty projektowe
złożyli beneficjenci
z woj. lubelskiego
w pierwszym konkursie
Programu PL-BY-UA 2014-2020
To najlepszy wynik w Polsce

nych do dalszego etapu wyniosła ponad 291 mln euro. Także w przypadku bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i usług socjalnych liczba chętnych po dotację zaskoczyła organizatorów naboru, którzy docenili jakość złożonych propozycji projektów. Z tych powodów Wspólny Komitet

► Super Elka, animowana bohaterka, od marca doradza jak zdobyć środki unijne z Regionalnego Programu Operacyjnego

Fot. Althermedia

Lubelskie: Nowa twarz funduszy europejskich

Po raz pierwszy pojawiła się 8 marca. Jej serce bije w rytmie naszego regionu. Super Elka, bo o niej mowa, od tego roku jest twarzą funduszy europejskich w województwie lubelskim. Animowana bohaterka krok po kroku wyjaśni, co zrobić, aby sięgnąć po dotację z Regionalnego Programu Operacyjnego.

Kluczowy element kampanii medialnej

Narodziny Super Elki wiążą się z nową kampanią medialną, informującą mieszkańców naszego województwa o funduszach europejskich, w tym konkursach, w których zdobywa się środki z Unii Europejskiej. Kampania rozpoczęła się 8 marca i potrwa do końca 2017 roku.

– *Data nie jest przypadkowa – zdradza Marszałek Sławomir Sosnowski. – Dokładnie w Dniu Kobiet przedstawiamy Super Elkę, czyli bohaterkę, która od teraz ma kojarzyć się z funduszami europejskimi na Lubelszczyźnie. Jej imię nawiązuje wprost do znaku promocyjnego naszego województwa, czyli popularnej elki – podkreśla Marszałek.*

Wyróżnij się, albo zgiń

Postać Super Elki jest odpowiedzią na znaną marketingową zasadę *wyróżnij się lub zgiń*. Informowanie o unijnych konkursach nie jest proste, ale z tzw. brand hero ma być znacznie łatwiejsze. Wymyślona na potrzeby kampanii bohaterka będzie jej twarzą i głosem. Władze województwa po raz pierwszy mówią o Regionalnym Programie Operacyjnym właśnie za pośrednictwem animowanej postaci.

– *Super Elka pomoże zrozumieć trudny język funduszy europejskich. Doradzi i podpowie kiedy złożyć wniosek o dotację, wyjaśni zawiłości prawne oraz szczegóły dotyczące naborów wniosków. Jest przewodniczką wszystkich, którzy chcą sięgnąć po środki europejskie z Regionalnego Programu Operacyjnego – wyjaśnia Marek Kowalski, zastępca dyrektora Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym.*

Internet i video

Trzonem kampanii jest sześć 45. sekundowych spotów video emitowanych na YouTube. Elementami uzupełniającymi

są działania w internecie, w tym m.in.: emisja reklam w sieci Google, wysyłka newsletterów, reklama odsłonowa w największych portalach informacyjnych (m.in. Onet.pl) oraz działania w mediach społecznościowych, głównie na Facebooku.

W ramach kampanii powstał też blog, będący częścią nowej strony internetowej, uruchomionej łącznie z kampanią. Regularnie publikujemy w nim wpisy, których narratorem jest Super Elka. Blog pomaga nawiązać bohaterce relacje z samorządowcem, przedsiębiorcą, czy społecznikiem, który chce pozyskać fundusze unijne. Pomoże lepiej zrozumieć przepisy i procedury związane z sięganiem po dofinansowanie, doradzi na co zwrócić szczególną uwagę przy staraniach o dotację oraz jakich błędów unikać.

Rączki w autobusach i rower miejski

Informacje o naborach wniosków w 2017 roku pojawią się także w wybranych rozgłoszeniach radiowych w województwie lubelskim oraz w prasie. Fundusze europejskie będą widoczne również w autobusach lubelskiej komunikacji miejskiej (rączki i ekrany LCD) oraz, po raz pierwszy, na rowerach miejskich w Lublinie.

Krok w krok za harmonogramem naborów wniosków

Wybór form promocji i ich intensywność uzależniona jest od kalendarza ogłaszania kolejnych konkursów z Regionalnego Programu Operacyjnego, w których zabiega się o unijne wsparcie.

– *Kładziemy nacisk na szerokie dotarcie z informacją o naborach wniosków, do wszystkich, którzy mogą skorzystać z funduszy europejskich. Jednocześnie chcemy edukować przyszłych beneficjentów, aby ich wnioski były jak najlepiej przygotowane. W ten sposób zminimalizujemy liczbę korekt lub odrzućen projektów – wylicza Sławomir Sosnowski.*

Za realizację kampanii odpowiada spółka Althermedia z Warszawy, która wygrała przetarg zorganizowany przez Urząd Marszałkowski w Lublinie.

Paweł Florek

Zeskanuj kod i przeczytaj pierwszy wywiad z bohaterką kampanii informującą o funduszach europejskich.

Rowerowe szaleństwo w Lublinie

Ruszył we wrześniu 2014 roku i od razu stał się hitem. System roweru miejskiego w Lublinie ma już 3 lata, ale wciąż przybywa mu fanów. Obecnie jest ich blisko 70 tysięcy, a liczba wypożyczeń miejskich jednośladów, od początku funkcjonowania systemu, przekroczyła 1,5 miliona.

► Lublinianie szybko pokochali miejski rower. Przekonał ich ceną i gęstą siatką stacji, z których można wypożyczyć dwa kółka. Dlatego poruszanie po mieście stało się tanie, wygodne i dostępne dla mieszkańca praktycznie każdej dzielnicy Lublina. Pierwsze 20 minut jazdy jest bezpłatne. Pełna godzina to wydatek zaledwie 1 zł. W praktyce przy dobrze przemysłanej trasie i zważym tempie, za podróż rowerem zapłacimy co najwyżej bólem mięśni. Nie dziwi więc, że wiele osób wybiera właśnie jednoślady zamiast samochodu lub komunikacji miejskiej.

Lubelski system jest drugim pod względem wielkości. Ustępuje tylko Warszawie. Początkowo obejmował 40 wypożyczalni, czyli specjalnych stacji, w których odbiera się i oddaje rower. Dzisiaj ich liczba podwoiła się. Aktualnie to 90 stacji, w tym dwie z rowerkami dla dzieci, przy Parku Saskim. Miasto cały czas dokupuje nowe jednoślady. Teraz to blisko 900 sztuk. Obok tradycyjnych rowerów, na ulicach Lublina można spotkać również tandemy.

Obsługa systemu jest banalnie prosta. Wystarczy rejestracja na stronie www.lubelskirower.pl i zasilenie konta 10 złotymi. Od tego momentu możemy korzystać z rowerów. Wcześniej warto zainstalować na swoim telefonie specjalną aplikację operatora systemu, która znacznie ułatwia wypożyczenie i oddanie roweru. Logowanie, potwierdzenie pinem i jedziemy. Od września 2014 roku takich operacji wykonano już ponad 1,5 miliona. Dotychczas w systemie zarejestrowało się przeszło 68 tys. użytkowników.

Powstanie roweru miejskiego było możliwe dzięki wsparciu z funduszy europejskich. Koszt pierwszego etapu budowy systemu pochłonął 9 mln zł. Na jego realizację lubelski magistrat otrzymał blisko 2,3 mln zł z poprzedniej edycji Regionalnego Programu Operacyjnego.

**Departament
Zarządzania
Regionalnym
Programem
Operacyjnym**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl

**Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu Rozwoju
Regionalnego**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 50, fax: (81) 441 65 76
e-mail: rpo@lubelskie.pl

**Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu
Społecznego**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin
tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53
e-mail: efs@lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Białej Podlaskiej

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30
ul. Warszawska 14, 21-500 Biała Podlaska
tel.: (83) 343 58 44, fax: (83) 342 28 82
e-mail: bialapodlaska@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30
ul. Partyzantów 94, 22-400 Zamość
tel.: (84) 638 02 67, fax: (84) 639 31 34
e-mail: zamosc@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30
pl. Niepodległości 1, 22-100 Chełm
tel.: (82) 565 19 21, fax: (82) 563 02 08
e-mail: chelm@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Puławach

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30
ul. Centralna 9, 24-100 Puławy
tel.: (81) 886 61 26, (81) 886 61 27
e-mail: pulawy@feu.lubelskie.pl

**Lubelska Agencja
Wspierania
Przedsiębiorczości
w Lublinie**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Wojciechowska 9a, 20-704 Lublin
tel.: (81) 462 38 12, (81) 462 38 31
fax: (81) 462 38 40
e-mail: info.lawp@lubelskie.pl

**Wojewódzki
Urząd Pracy
w Lublinie**

pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Obywatelska 4, 20-092 Lublin
tel.: (81) 463 53 63
e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

**Biuro
Zintegrowanych
Inwestycji
Terytorialnych**

Urząd Miasta Lublin
pon.-pt. 7:30-15:30
ul. Leszczyńskiego 14, 20-069 Lublin
tel.: (81) 466 16 20, fax: (81) 466 16 29
e-mail: zit@lublin.eu

**Główny Punkt
Informacyjny
w Lublinie**

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65
e-mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

